

TRAHOME

Trajecten van dak- en thuislozen en non-take-up van sociale rechten vanuit een dynamische benadering

DUUR
15/12/2019-15/03/2024

BUDGET
788 425 €

PROJECT BESCHRIJVING

Dak- en thuisloosheid is een extreme vorm van armoede en sociale uitsluiting. De laatste jaren groeit de bezorgdheid over de toename van het aantal dak- en thuislozen in Europa. Cijfers en statistieken over deze specifieke doelgroep zijn echter schaars. Dak- en thuislozen zijn zelden of nooit vertegenwoordigd in armoedeonderzoek en ook Europese indicatoren die daklozen op directe wijze in kaart brengen, blijven uit. Het terugdringen van dakloosheid speelt niettemin een essentiële rol in de armoedebestrijding op Belgisch en Europees niveau. De Europese Commissie adviseert deelstaten dan ook om alomvattende strategieën uit te bouwen op nationaal, regionaal en lokaal niveau. Deze strategieën omvatten preventie en tijdige interventie, kwaliteitsvolle dienstverlening voor dak- of thuislozen, snelle herhuisvesting en systematische dataverzameling en –monitoring gebaseerd op de ETHOS typologie.

Recente beschikbare gegevens over dak- en thuislozen vinden we via point-in-time tellingen, waarbij lokale beleids- en middenveldactoren op één afgesproken moment alle dak- en thuislozen in een specifieke locatie screenen. Niettemin is er nood aan een dynamische analyse van de in- en uitstroom en de trajecten van de dak- en thuislozen. In dit project zetten we bijgevolg een stap verder dan de punttellingen en bestuderen we de trajecten van dak- en thuislozen en de non-take-up van sociale grondrechten van deze groep. Hiervoor focussen we ons op drie onderzoeksvragen:

- 1) wat zijn de trajecten van dak- en thuislozen na verloop van tijd?,
- 2) in welke mate is er sprake van non-take-up van sociale rechten?, en
- 3) welke impact hebben sociaal werkers en allerlei sociale diensten op deze non-take-up?

Om een antwoord te bieden op deze vragen maken we gebruik van een mixed methods- en multilevel benadering door de combinatie van een kwantitatieve en kwalitatieve analyse. De kwantitatieve analyse spitst zich toe op het longitudinaal bestuderen van administratieve databanken. De kwalitatieve analyse bestaat uit biografische interviews met dak- en thuislozen en interviews met sociaal werkers en sociale voorzieningen die al dan niet rechtstreeks betrokken zijn bij deze doelgroep. Daaropvolgend worden er focusgroepen opgezet met lokale en nationale beleidsmakers en stakeholders waarin beleidsaanbevelingen op basis van de verzamelde data ter discussie worden gebracht.

De studie is wetenschappelijk relevant omwille van twee redenen. Dit project gaat de mogelijkheden van administratieve databanken verder onder de loep nemen. Ten tweede streeft deze studie ernaar om deze verborgen groep op de radar te brengen voor onderzoekers en beleidsmakers. De studie is bijgevolg eveneens relevant voor het beleid: beleidsmakers neigen namelijk vooral aandacht te schenken aan de meest zichtbare dak- en thuislozen. De verborgen dak- en thuisloze personen zijn echter minder geneigd om sociale hulp te zoeken. Ze begeven zich in een situatie van woononzekerheid die hen op straat kan doen belanden. We brengen dan ook de non-take-up van dak- of thuislozen in kaart, net als de risicofactoren en triggers, persoonlijke, institutionele en structurele factoren die een rol spelen bij de in- en uitstroom uit dakloosheid. Het genereren van betrouwbare, longitudinale data laat tenslotte toe om meer inzicht te krijgen in de rol die het beleid en het sociaal werk speelt in de trajecten van dak- of thuislozen.

TRAHOME

Het project wordt uitgevoerd door een multidisciplinair onderzoeksteam die sociologische, beleidsmatige, pedagogische en sociaal werk expertise combineert en integreert. De kennis en ervaring van lokale stakeholders en dak- en thuisloze personen is daarbij een essentieel component.

Tot slot worden de bevindingen gepubliceerd in peer-review tijdschriften. Naast wetenschappelijke output voorzien we in beleidsrapporten die een vertaalslag maken naar een breder publiek van beleidsmakers, sociaal werkers en middenveldorganisaties.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Koen Hermans
KU Leuven - LUCAS
koen.hermans@kuleuven.be

Partners

Griet Roets
UGent -Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (FPPW)
Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek
griet.roets@UGent.be

Martin Wagener

UCLouvain – FOPES - Faculté ouverte de politique économique et sociale / CIRTES – Centre Interdisciplinaire de Recherche Travail, État et Société
martin.wagener@uclouvain.be

LINKS

- Informatie over [TRAHOME](#)
- Rapport van [MEHOBEL](#): Meten van dak- en thuisloosheid in België